

Krajoznawca Kujawsko - Pomorski

Informator Kujawsko - Pomorskiego Kolegium Instruktorów Krajoznawstwa PTWK

WYDAWNICTWO ELEKTRONICZNE

Bydgoszcz

Chełmno

Grudziądz

Inowrocław

Kruszwica

Lipno

Świecie

Toruń

Włocławek

Żnin

nr 46/2016

luty 2016

Rok X

ROK 2016 ROKIEM KRAJOZNAWSTWA POLSKIEGO

ODZNAKI KRAJOZNAWCZE W NASZYM WOJEWÓDZTWIE W 2015 ROKU

Podobnie jak w roku ubiegłym weryfikatorzy odznak krajoznawczych dość szybko uporali się z posumowaniem roku 2015 i w ekspresowym tempie otrzymałem dane obrazujące liczbę zweryfikowanych odznak krajoznawczych przyznawanych przez oddziały PTWK naszego województwa. W roku 2015 referaty weryfikacyjne łącznie przyznały **769** odznak. Jest to liczba ponad dwukrotnie większa niż w 2014 roku. Oby ta tendencja się utrzymała w kolejnych okresach.

1. Odznaka Krajoznawcza Województwa Kujawsko-Pomorskiego:

brązowa - 45

złota - 3

srebrna - 10

złota z diamentem - 2

2. Odznaka PTWK „Miłośnik Pojezierza Brodnickiego”: jednostopniowa - 0

3. Regionalna Odznaka Turystyczno-Krajoznawcza PTWK „Przyjaciół Bydgoszczy”:

brązowa - 4 srebrna - 2

złota - 3

4. Regionalna Odznaka Turystyczno-Krajoznawcza PTWK „Wędrownik Kujaw i Pomorza”:

brązowa - 4

złota - 0

srebrna - 0

złota z wawrzynem - 0

5. Odznaka Krajoznawcza „Miłośnik Brdy”:

zwykła - 1

z laurem - 5

6. Regionalna Odznaka Turystyczno-Krajoznawcza „Młody Turysta Bydgoszczy”:
jednostopniowa - 0

7. Odznaka Krajoznawcza PTTK „Śladami Mennonitów w Polsce”:
brązowa - 32 srebrna - 9 złota - 2

8. Regionalna Odznaka Krajoznawcza PTTK „Szlakiem parków krajobrazowych
Województwa Kujawsko-Pomorskiego”:
I stopnia - 4 II stopnia - 0

9. Odznaka Krajoznawcza „Bydgoszcz i okolice”:
brązowa - 250 srebrna - 51 złota - 0

10. Odznaka PTTK „Turysta Chełmna”:
popularna - 37 brązowa - 5 srebrna - 1
złota - 1 za wytrwałość - 1

11. Odznaka PTTK „Turysta Chełmży”:
brązowa - 2 srebrna - 1 złota - 1

12. Odznaka Krajoznawcza „Miłośnik Twierdzy Chełmno”:
I^o - 91 II° - 6 III° - 4

13. Odznaka Krajoznawcza „Znam Grudziądz i okolice”:
jednostopniowa - 21

14. Odznaka Krajoznawcza „Miłośnik Twierdzy Grudziądz”:
jednostopniowa - 33

15. Regionalna Odznaka Krajoznawcza „Szlakiem kościołów gotyckich Ziemi
Chełmińskiej”:

brązowa - 5 srebrna - 6
złota - 2 złota z diamentem - 1

16. Regionalna Odznaka Krajoznawcza „Szlakiem zamków, dworów i pałaców
Ziemi Chełmińskiej”:
brązowa - 2 srebrna - 5
złota - 1 złota z diamentem - 0

17. Odznaka Krajoznawcza PTTK „Przyjaciel Borów Tucholskich”:

brązowa - 27

srebrna - 6

złota - 3

18. Odznaka Krajoznawcza „Szlakiem 18. Pułku Ułanów Pomorskich”:

jednostopniowa - 7

honorowa - 0

19. Odznaka Krajoznawcza „Miłośnik Twierdzy Toruń”:

jednostopniowa - 25

20. „Kujawsko-Pomorska Odznaka Świętego Jakuba”:

jednostopniowa - 3

21. Odznaka Krajoznawczo-Turystyczna „Znam Włocławek i okolice”:

brązowa - 0

srebrna - 0

złota - 0

22. Odznaka Krajoznawcza „Mały Krajoznawca okolic Włocławka”:

jednostopniowa - 0

23. Pałucka Odznaka Krajoznawcza:

brązowa - 18

srebrna - 0

złota - 2

24. Odznaka „Szlakiem Pałuckich Kościołów Drewnianych”

jednostopniowa - 10

Ponadto przyznano 5 brązowych i 9 srebrnych **Regionalnych Odznak Krajoznawczych**.

W tym roku grudziądzki referat weryfikacyjny przyznał 1 brązową **Odznakę Krajoznawczą Polski**.

W tym miejscu informuję, że z dniem 9 listopada 2015 roku nastąpiło przekazanie obowiązków członka Centralnego Zespołu Weryfikacyjnego Odznaki Krajoznawcze Polski między zdającym - Henrykiem Stopikowskim i obejmującym Krzysztofem Czerepowickim.

Raz jeszcze bardzo serdecznie dziękuję wszystkim Koleżankom i Kolegom z poszczególnych oddziałów, które przesłały potrzebne do tego zestawienia dane.

Krzysztof Czerepowicki

ANECDOTYCZNE PERŁY Z LAMUSA

Natłok imprez jakie każdego roku serwowane są nam i konsumowane przez przeciętnego zjadacza tychże imprez pod szyldem PTTK sprawia, że kończąc jedną, wybiegamy myślami ku następnej wyprawie. W rezultacie przywiezione programy, gadżety i wszelkie inne materialne dobra trafiają na półki domowego archiwum, by najczęściej nigdy więcej do nich nie sięgać. A szkoda. Niektóre, jak dobre wino, smaku i wartości nabierają dopiero po dłuższym leżakowaniu, czego doświadczyłem dobywając ze swoich przepastnych zbiorów program XII Forum, organizowanego przez Wielkopolski Klub Publicystów Krajoznawczych w Poznaniu. Rok 2005, odległe to czasy, wydarzenia sprzed 10 lat. Wydarzenia retro, wszak lejtmotywnym XII Forum była tematyka związana z retro kolejnictwem. Aczkolwiek wśród wielu zabawnych, wręcz anegdotycznych scenek z tamtej imprezy, jaką do dzisiaj zachowałem w pamięci, dominowała tematyka kolejnictwa, poczesną rolę odegrały również świnki. Podkreślam przy tym wybiórczość podejmowanych kwestii i być może zbyt lekką ich formę. W klimat ten, już we wstępie do programu Forum, znakomicie wpisują się organizatorzy, określając się jako **Samodzielne, częściowo niezależne szefostwo XII Forum Publicystów Krajoznawczych - „Bana Wolsztyn 2005”**.

Początek, jak zwykle w Poznaniu. Otwarcie i Uroczysta Sesja w Bibliotece Raczyńskich z okazji jubileuszu 25 - lecia Wielkopolskiego Klubu Publicystów Krajoznawczych. Na marginesie dodam, że poprzez studia w grodzie Przemysława i moje związki z Pyrlandią, nie bez dumy mienię się być niemal od początku istnienia członkiem korespondentem klubu. A skoro sesja uroczysta, to, jak czytamy w programie, „*Stroje przyzwoite: Panie broszki, Panowie krawaty, fulary*”. W dalszej części, w ciekawej sesji programowej Forum, Paweł Anders, znawca i pasjonat kolei, zapoznał uczestników z historią kolejnictwa w Polsce i Wielkopolsce. Był to referat. Natomiast obiegowa znajomość kolejnictwa sprowadza się do dwóch przeciwstawnych opinii. Punktualność kursowania pociągów i wysoka pozycja społeczna kolejarskiej profesji odnosząca się do przedwojnia, i epitet, „*państwo w państwie*”, jaki przylgnął do kolei powojennej. I nie bez racji.

Pracując w dyrekcji Uzdrowiska Ciechocinek, pewnego razu byłem biernym uczestnikiem przyjmowania do pracy lekarza, który oznajmił, iż posiada specjalizację lekarza kolejowego. Świadom reakcji kandydata na tak postawione pytanie, zapytałem go wówczas, czy jest to lekarska specjalizacja kolejowa tylko szeroko, czy również wąskotorowa? Z Poznania, obu szerokościami torów wielkopolskiej kolei żelaznej udaliśmy się do Starego Bojanowa, by następnie przez Śmigiel i Wielichowo stanąć w Łubnicy. A tu, jak donosi Samodzielne, Częściowo Niezależne Szefostwo Forum, „*Spotkanie pod parasolami. Podwieczorek wydany przez pana Romana Maracha z Rolniczego Kombinatu Spółdzielczego, w tym konsumpcja wysokospecyficznego produktu spożywczego pod parasolami*”. Owym tajemniczym produktem okazały się być ślimaki serwowane w kuchni

polowej wprost z patelni. Iście królewski rarytas. Dalej był Wolsztyn. Historycznie, miasto noblisty Roberta Kocha i rzeźbiarza Marcina Rożka. Współcześnie zaś, dumą Wolsztyna jest zabytkowa parowozownia, a w niej "Piękna Helena", ciągle czynny, polski parowóz Pm36-2 z 1937 roku, rozwijający prędkość do 130 km/h. Z Wolsztyna, nieśpieszny retro pociąg zawiózł nas na grzyby, przeto w jego wnętrzu niepodobna było szukać tabliczki z napisem „Zabrania

się zbierania grzybów podczas jazdy pociągu”. Za retro podróż zabytkowym składem pociągu na trasie Wolsztyn - Konotop, szczodrobliwemu Szefostwu XII Forum przysługują trzy białe pyry. Krajoznawstwo, penetracja najciekawszych zakątków województwa wielkopolskiego i tematyczne referaty, zawsze stanowiły mocną stronę założeń programowych wszystkich 17 dotychczasowych spotkań klubowych. Jednakże niemniej smacznym kąskiem każdorazowo okazywała się być garkuchnia, o czym oprócz ślimaków z Łubnicy przekonuje nas wizyta w gminie Siedlec. Jest to gmina słynąca z hodowli świń, gdzie, jak wieść gminna niesie, na jednego mieszkańca przypada 14 wieprzy. Nic więc dziwnego, że corocznie obchodzone jest tam święto świni, a w nim między innymi, w konwencji zabawowej konkurs na „Pasibrzucha”, polegający na jedzeniu na czas kiełbasy z metra.

Skoro świnia jest symbolem gospodarności gminy, dywagowano ponoć, czy nie dokonać zamiany czapli w herbie Siedlec na świnię. Pozostała jednak czapla, ale świnię uhonorowano pomnikiem w centrum Siedlca. Tamże, lukullusową ucztę zgotował nam ówczesny wójt Gminy Siedlec pan Adam Cukier. Bogactwo dań w rogu obfitości siedleckich specjałów i prawdziwa rozkosz dla kubków smakowych biesiadników zakończyła się wspólnym zdjęciem pod pomnikiem świni. I w tym miejscu pan

wójt wykazał się niezwykłym poczuciem humoru i dystansem do samego siebie. Wskazując na świnię rzekł: „Oto jest mój pomnik jaki postavili mi wdzięczni mieszkańcy gminy”.

Jakby przeciwwagą dla wielkopolskiego, zabytkowego taboru kolejowego była podróż powrotna. Z Rakoniewic do Poznaniu wioził nas wprowadzony do eksploatacji szynobus. W tamtym czasie była to wielka nowość i początki nowoczesnej, wygodnej formy komunikacji na mniej uczęszczanych trasach.

A na koniec blubry Starego Marycha, czyli skrócona wersja programu XII Forum, poznąską gwarą okraszona. Na otwarcie całkiem rychtyk referaty z przerwą na kawę i sznoka z glancem w tytce podanym. Drożdżówka, inaczej sznoka, popularny rodzaj ciastka, znany jest pod tą nazwą również w innych częściach Polski. U podstaw źródłosłowia sznoka leży spiralny zwój jego kształtu. Jest to germanizm wywodzący się od rzeczownika Schneck, czyli ślimak, a jego spolszczona, w fonetycznej wymowie nazwa - sznoka. Potem zaś, rug cug przejażdżka bimbą po Poznaniu. a następnie w te i wefte po Wielkopolsce obwiozła nas bana muzealna. W Siedlcu natomiast żaden gzik, pyry, czy też inne klemy, na stoły wniesiono kaszoki, ajsbany, leberki, porzundne chapsy chabasów i inszego ścierwa świńskiego wuchte. I tak, z tej krajoznawczo - kulinarnej imprezy każdy uczestnik nabąbany po dziurki w nosie, kontent wielce wracał do domu.

Tekst i foto

Bogumił R. Korzeniewski

Odznaka Jubileuszowa „40 lat Odznaki Krajoznawczej PTTK”

Myślę, że wszyscy już wiedzą o istnieniu tej pięknej i cennej dla krajoznawców odznaki. Kilka osób na pewno już ją zdobyło. Jednak liczba zdobywców jest moim zdaniem zdecydowanie za mała. Dlatego też - dla przypomnienia - poniżej zamieszczam jej „Regulamin” z ogromną prośbą. Zastanówcie się - w tym miejscu zwracam się do członków oddziałowych referatów weryfikacyjnych odznak krajo-

znawczych - czy któraś z osób, którym zweryfikowaliście jedną z Waszych odznak krajoznawczych nie powinna ubiegać się i o tą niezwykle cenna odznakę. Apel ten kieruję również do wszystkich krajoznawców będących jednocześnie zdobywcami Regionalnej Odznaki Krajoznawczej, Odznaki Krajoznawczej Polski czy też innych dowolnych regionalnych odznak.

Odznakę tą mogą weryfikować i przyznawać Zespoły Weryfikacyjne ROK nr 6 przy Oddziale Kujawskim PTTK we Włocławku, nr 26 przy Oddziale PTTK im. ks. ppłk. dr. Władysława Łęgi w Grudziądzu, nr 51 przy Regionalnym Oddziale PTTK „Szlak Brdy” w Bydgoszczy oraz nr 79 przy Oddziale Miejskim PTTK im. Mariana Sydowa w Toruniu. Ponadto jako członek nr XIII Centralnego Zespołu Weryfikacyjnego Odznaki Krajoznawczej Polski też jestem zobligowany do jej weryfikowania i przyznawania.

Proszę przyczynmy się w ten sposób do uczczenia ROKU KRAJOZNAWSTWA POLSKIEGO.

Krzysztof Czerepowicki

Regulamin Odznaki Jubileuszowej „40 lat Odznaki Krajoznawczej PTTK”

1. W związku z przypadającą w 2015 roku czterdziestą rocznicą ustanowienia Odznaki Krajoznawczej PTTK oraz jubileuszami 60-lecia działalności Komisji Krajoznawczej ZG PTTK (2014 r.) i 110-lecia założenia Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego (2016 r.) Prezydium Zarządu Głównego PTTK ustanawia na wniosek Komisji Krajoznawczej ZG PTTK Odznakę Jubileuszową „40 lat Odznaki Krajoznawczej PTTK”.
2. Odznaka jest jednostopniowa i można ją zdobywać w okresie od 01.01.2015 r. do 31.12.2016 r.
3. Warunkiem zdobycia odznaki jest zdobycie dowolnego stopnia Odznaki Krajoznawczej PTTK (zgodnie z jej regulaminem), w tym zdobycie dowolnej regionalnej odznaki krajoznawczej.
4. Odznakę weryfikują i przyznają wszystkie Zespoły Weryfikacyjne Odznaki Krajoznawczej PTTK.
5. Dystrybucję odznaki prowadzi Oddział Międzyuczelniany PTTK w Warszawie (ul. Senatorska 11, 00-075 Warszawa; e-mail: veryfikat@om.pttk.pl).
6. Ostateczna interpretacja regulaminu odznaki jubileuszowej „40 lat Odznaki Krajoznawczej PTTK” przysługuje Komisji Krajoznawczej ZG PTTK.
7. Wzór Odznaki stanowi załącznik do Regulaminu.
8. Regulamin został zatwierdzony przez Prezydium ZG PTTK uchwałą nr 44/XVIII/2015 w dniu 10 marca 2015 r.

Autorem wzoru odznaki jest Włodzimierz Majdewicz.

WYDAWCA: Kujawsko-Pomorskie Kolegium Instruktorów Krajoznawstwa PTTK

z siedzibą przy Oddziale PTTK im. ks. ppłk. dr. Władysława Łęgi w Grudziądzu ul. gen. Józefa Hallera 32

Wydawnictwo bezpłatne. Ukazuje się w y ł ą c z n i e w formie elektronicznej

ADRES DO KORESPONDENCJI: e-mail: krzysztof.czerepowicki@gmail.com